

Haljala Valla Sõnumid liitus portaaliga eesti.eu

13. oktoobril avas oma virtuaalsed ukseid omavalitsuslehtede portaal eesti.eu. Portaal on võimalik lugeda ja kommenteerida artikleid ligi 60-st portaaliga liitunud omavalitsusest. Portaali leiad aadressilt www.eesti.eu

Haljalas avati spordiväljak

22. oktoobril kogunes Haljala koolipere vastvalminud spordiväljakule, et juba mõned nädalad kasutuses olnud rajatis ka pidulikult avada. Peale maavanema ja vallavanema sõnavõtte tutvustas Fysioline Eesti OÜ meditsiinala koordinaator Anneli Sikkut (pildi) välitreneràõõre, mis võimaldavad igas eas inimestel teha aeroobset trenni, jõu- ja lõõgastavaid harjutusi.

Haljala valla kultuuripremia

2010. a. aasta jõulukuul antakse välja juba järjekorras seitsmes Haljala valla kultuuripremia. Valla kultuuripremia on üle aasta välja antav rahaline preemia (praegu 10 000 krooni), millega tunnustatakse kohalikus kultuurielus silma paistnud inimesi või kollektiive. Kultuuripremia määratakse üksikisikule või kollektiivile mistahes loomulise tegevuse eest pikema aja vältel, millega on elavdatud Haljala valla kultuurielu või austatud tema nime.

Kultuuripremia kandidaate võivad esitada nii füüsilised kui juriidilised isikud. Taotlus peaks olema kandidaadi esitamise osas motiveeritud ja põhjendatud; võib lisada mitmesuguseid materjale, mis kajastavad preemia kandidaadi kultuurialast tegevust.

Kultuuripremia taotlused vaatab läbi komisjon, kuhu kuuluvad Haljala vallavolikogu kultuuri- ja hariduskomisjoni liikmed, vallavalitsuse esindajad ning esindaja Lääne-Viru maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonnast.

Haljala vallavalitsus jääb ootama arvukaid ettepanekuid kultuuripremia kandidaatide osas kuni 1. detsembrini!

Aasta Tegija 2010

Haljala valla Aasta Tegija aunimetuse andmise eesmärk on väärtustada ning avaldada avalikku tunnustust füüsilisele või juriidilisele isikule, kes oma töö ja tegevusega on paistnud silma valla arendamisel, tõstnud valla mainet ja toonud paikkonda tuntuks; kes aasta jooksul on saavutanud majanduse, kultuuri, hariduse, spordi, sotsiaal- või mõnes muus valdkonnas tähelepanuväärseid tulemusi ja üldise tunnustuse; samuti ühekordse silmapaistva saavutuse eest.

Ettepanekuid Aasta Tegija aunimetuse andmiseks võivad esitada kõik Haljala valla füüsilised ja juriidilised isikud. Ettepanekud koos põhjendustega tuleb esitada kirjalikult vallakantseleisse märgusõnaga „Aasta Tegija“ hiljemalt 31. detsembriks.

Teade Aasta Tegija aunimetuse määramise kohta avaldatakse Haljala Valla Sõnumites ja valla veebileheküljel (www.haljala.ee). Aasta Tegija aunimetusega kaasnevad esemeline auhind ja valla tänukiri antakse aunimetuse saajale üle pidulikult kas Eesti Vabariigi aastapäeval, vallal aastapäeval aprillis või valla muul avalikul üritusel.

Foorum „Mina ja partnerid“

toimub 27. novembril kell 10.00 Haljala rahvamajas. Foorumile on oodatud esinema Hermann Kalmus - Piliistvere koguduse pastor ja kogukonna eestvedaja Viljandimaalt, Heldur Kotov - Lobotka külvavem Värska vallast Põlvamaalt, Mart Noorma - Tartu Ülikooli dotsent, Eesti kosmoseprojekti eestvedaja, ja Kristiina Liimand - Tartumaa Arendusseltsi tegevjuht. Päeva aitab läbi viia moderaator Ivika Nõgel Valgamaalt. Üritus on tasuta. Osalemiseks on vajalik eelregistreerimine. Selleks saada hiljemalt 19. novembriks, osalemissoov koos oma nime ja kontaktandmetega aadressile kultuuriselts@haljala.ee.

Imbi Suursoo - hea õpetaja. Mitte ainult.

September on Hea õpetaja kuu. Aga kes on üldse hea õpetaja? Oleme külas ühel Haljala kooli vaieldamatul parimal, praeguseks küll juba endisel õpetajal (ametis 1966-2005) Imbi Suursool.

„Soojenduseks vaadake pilte,“ sõnab Imbi ja läheb ise kööki kohvi tulele panema. Kogu külaskäigu aja leiab Imbi mitu põhjust, et jutuvestmise asemel köögis toimetada, lausudes tagasihoidlikult, et temast ei ole ju ometi midagi kirjutada. „Tavaline inimene olen.“ Loomulikult. Ega õpetaja ei olegi teistmoodi, ta on inimene nagu me kõik – vahel rõõmus, vahel kurb. Ometi sõltub just õpetajast paljude inimeste käekäik. Milline on hea õpetaja ja mis ajendab üht inimest õppima nii vastutusrikast ja rasket ametit? Meie lühikese vestluse käigus loodamegi just nendele küsimustele vastust leida.

Vanad piltide välja toomine tekitab elevust. On ju vestluskaaslasteks Imbil kolleegid, Haljala Gümnaasiumi tänased

õpetajad Külli Heinla ja Egon Mets.

Võrumaal sündinud Imbi Suursoo tuli Haljala kooli (tollal 8-klassilise kooli) õpetajaks 1966. aasta sügisel. Enne seda oli ta õpetajaametit pidanud Tartumaal Kõrvekülas ja Rakvere külje all Aluveres.

Õpetajad on olnud läbi aegade eluterved ja praktilise meelega. Nii tunnistab ka Imbi Suursoo, et Rakvere Pedagoogilise Kooli õppima läks ta puhtpraktilistel kaalutlustel. Ajad olid rasked ja tuli teha valikuid – tuli valida kool, kus sai stipendiumi. „See oli kena aeg,“ õhkab Imbi. Internaaiele, suuri võimalusi ei olnud. Peedisupile pandi nii palju soola, et tuli liha maitse juurde. „Need ei ole tähtsad asjad,“ sõnab ta kiirelt. Mis oli pedagoogilises koolis kõige olulisem, mille sealt kaasa võtsid? „Õpetajad olid need, kes mitte ainult oma ainet ei õpetanud, vaid sisendasid sulle midagi niisugust, mida sa sealt kaasa võtsid.“ Kas pole paradoksaalne? Õpetajaks (heaks õpetajaks) saamine on

heast õpetajast. Kõik oleneb soojusest. Hea õpetaja ei sünni päevaga, teda vormivad aastad ja õpetavad kogemused.

Oma esimest kriitikat meenutab Imbi samuti erilise soojusega. „See oli Kõrvekülas. Olin esimest aastat õpetajana tööl, kui kooli külastas inspektor.“ Olgu siinkohal selgituseks öeldud, et tollal külastasid inspektorid koole tihti, et kontrollida õpetajate tööd. „Meil olid liitklassid, millest me tollal ei jaganud midagi. Tuli inspektor, hallipäine. Andsin oma tunni kenasti ära. Koos-olekul anti kõigile tagasisidet. Lõpuks vaatas ta mulle otsa ja ütles: „Tead lapsukene, sinuga ma üldse ei räägi seekord, sa oled alles nii roheline. Tuleval aastal tulen ja vaatam uuesti.“ Mulle on jäänud sügavalt meelde

Tütar Mare on emale alati toeks Fotod erakogust

tema humoorikas ja inimlik suhtumine.“

Vahepeal, kui Imbi jälle kööki varjunud on, meenutab Külli Heinla aegu, mil ta Haljala kooli õpilasena Imbi käe all õösärki õmbles (selgub, et Imbi oli esialgu ka käsitööõpetaja), ja hetke, mil ta ise kooli õpetajaks tuli. „Imbi võttis mind väga kenasti vastu. Ta kutsus mind oma „pinginaab-riks“, see tähendab, et hakkasime jagama töölauda õpetajate toas. Ta võttis mind oma šefluse alla, oli nii toetav.“

„Nõukogude-aegses koolis olid mured väiksemad,“ sõnab Imbi. Popitegemisi oli vähem, aga eks nalja ikka tehti. Tuleb välja, et üks kooli legen-

daarsemaid lugusid ongi juhtunud just Imbi klassis. „Oli esimene tund, väljas oli veel pime ja klass hämaravõitu,“ meenutab Imbi. „Uks läheb lahti ja sisse tormab üks hilinenud poiss. Vaatasin teda ja mõtlesin, et midagi on justkui valesti. Ja oligi – poisil oli seljas valge maikasärk, kuub üll ja kaelarätik kaelas, mis tollal oli ju kohustuslik. Aga triiksärgi oli poiss unustanud selga panna! Kogu klass vakatas ja ootas minu reaktsiooni. Aga mina ei suutnud naeru hoida ja nii naersime kõik koos.“

Vahepeal arutame iga-suguseid maailma asju. Räägime tänapäeva kirjandusest, noortest, eneseleidmisest, narkootikumidest. Fred Jüssist, kelle suur austaja Imbi on. Saatest „Tantsud tähtedega“, kus Imbi hoidis põialt Dave Bentonile. Naabritest, kellega Imbil on vedanud. „Oleme naabritega nagu heas mõttes Bermuda kolmnurk. Selliseid naabreid ei ole iga-ülele antud. Haljala on üldse üks ilus, hea ja armas, heade inimestega paik.“

Millised olid sinu oma-aegsed hovid? „Vihikute parandamine,“ tuleb kiire vastus. Külli tuleb Imbile siinkohal meelde, et ikka laulusai ka käädud. „Jah, see oli ilus aeg. Käisin hea meelega.“ Lugega meeldib. Ega suure majapidamise kõrvalt lugemiseks eriti aega ei jäägi, aga ilma raamatuteta ei saaks kuidagi. Viimase aja lugemiselamuseks peab Imbi Siiri Konksu raamatut „Kahe mere vahel“.

Milline siis on hea õpetaja, küsime Imbilt. Kannatlik. Mõistev. Peab suutma neelata mõnegi asja alla. Naljasoonega. Oma ainet peab hästi oskama lastele edasi anda. Hinge peab olema.

Imbi räägib loo, mis sobib igati õpetajaametit kirjeldama, olgu siinkohal tegu hea või halva õpetajaga. „Klassis oli kord vanasõnade ütlemine. Igaüks pidi ütlemine mingi vanasõna. Lõpuks said vanasõnad otsa, tekkis vaikus, kuni üks poiss lausus seesuguse vanasõna: saada siga Saksa-maale, siga jääb ikka seaks.“ Tõepoolest.

Haljala Gümnaasiumi 2a klassi laste sõnul peab hea õpetaja oskama nalja teha, olema moega kursis, tal peaks olema prillid, punane kampsun, oranžid lokkis juuksed, suured silmad, roosad prillid, kaelakeega. Huumorimeelt Haljala õpetajatel jagub ja moega on nad väga hästi kursis. Pildid Haljala kooli õpetajad tähistamas aastatetagust õpetajate päeva.

Algus lk 2

Ei mäleta täpselt, kuidas see lõppes. Ilmselt said poisid oma musimopsud kätte ja mingeid pahandusi sellest ei tulnud."

Koolivend Raivo: „Mee-nub kooli lõpupidu (4 kl. lõpetamine), kui pidulikud söögilauas keegi kooli-vendadest ütles, et kui lähaks välja ja tähistaks ka kooli lõpetamist omaette, väikeses ringis ja võtaks väikse napsu. Ei mäleta täpselt, kelle see napsupudel kaasa võetud oli. Nii me siis läksimegi, ei mäleta täpselt palju meid oli, vist kolme-neljakesi olime. Siirdusime oma armastatud kooli-aeda, kus siis joogipudeli lahti kerkisime ja pudeli ringi lasime. Meie omapidu aga ei kestnud kaua, märkamatult läheneb koolivend Jaani ema ja sellega meie lõbus napsipidu lõppeski. Eriti me küll pragada ei saanud, aga eks häbi oli küll."

Kokkutuleku pidulik osa jätkus õhtupoolikul Kärmu külas Kurepesa Forelli ühislauas, värske ja väga maitsva kala söömisega, võõrustajaks Janek Leevandi perefirma. Hubases keskkonnas meenutati jätkuvalt toredat kooliaega Põdrusel. Ühiselt tõdeti, et see kohtumine on üle aastakümnete taguste kooliõdede- ja kooli-vendade ning lapseõlve-sõpradega igati tore ja annab pikaks ajaks positiivseid emotsioone.

Korraldustoimkonna nimel
Jaana Nurk

Haljala lugu

JÄRVA TÜDRUKUST VIRU MARIKS

Sügise hakul, 7. septembril saanuks 75-aastaseks inimene, kelle nimega on lahutamatult seotud Haljala kultuurielu ja siinne selatamatu vaimsus 1960-1990. aastatel – unustamatu Aino Paju. Tema lahkumisest lumesajusel jaanuaripäeval 1997.a. ei ole möödud ja palju, ometi tundub vahel, et Aino Pajust ja tema ajast lahutab meid juba terve igavik. Mõelgem end siis hetkeks ajas tagasi ...

Järvamaal Albu vallas väikeses Kaalepi külas 1935.a. sündinud Aino Paju noorusaeg mööduski Tammsaare-mail. Seidla algkoolile, Paide Keskkoolile ja Viljandi kultuurikoolile järgnes Järva-Madise kultuurimaja juhataja ametikoht aastail 1959-1966. Järgnes kutse Haljalasse, sinne kultuurimaja kunstilise juhi ametikohale. 1. augustil 1966 võttis Aino ameti vastu. Temast sai virulane.

Ühtlasi sai täiesti uue hingamise kogu Haljala kultuurielu, iseäranis aga näitemäng – see Aino Paju suur kutsumus ja kirg, tänu millele Haljala kultuurimaja isetegevuslik näitering saavutas peaaegu professionaalse taseme, mida tunnustati üle maa.

Ka kultuurimaja direktorina aastail 1970-1990 polnud Aino niivõrd administraator, kuivõrd näitejuht, näitleja, maja hing

igas mõttes. Loetletagu siinkohal tema menukamaid lavastusi: „Kolm korda helistada“ (1966), „Kaheksa armastavat naist“ (1972), „Charley tädi“ (1973), „Esmaspäev on hirmus päev“ (1974), „Vigased pruudid“ (1976), „Vargamäe“ (1978), „Vaikne pühapäeva pärastlõuna“ (1986), „Kallimast kallim“ (1991). Mõistagi pole see loetelu täielik.

Samas jätkas Aino Paju enesetäiendamist, lõpetades töö kõrvalt 1971.a. Tallinna Pedagoogilise Instituudi näitejuhtimise eriala. Peagi järgnes Tartu Ülikool, mille Aino lõpetas diplomeeritud psühholoogina 1979.a. Kui täna kõneleme elukestvast õppest, siis Aino Paju jaoks oli pidev eneseharimine loomulik osalust.

Ent kultuurimaja direktorina tuli Aino Pajul rinda pista ka hoopis maisemate mured. Aino on meenutanud, kuidas esimesel tema-aegsel kolhoosi lõikuspeol vanas kultuurimajas (nooremale lugejale: praeguse vallamaja vasakpoolses tiivas, kus kunagi asus Haljala pastoraat, tegutses 1957-1982 Haljala kultuurimaja) 1966.a. sügisel lubas Haljala kolhoosi juhtkond, et viie aasta pärast peetakse pidu juba uues majas. Tegelikult tuli seda uut maja oodata üle 18 aasta ...

Kopp löödi maasse alles 1979. aasta augustis – kohal, kus pikka aega seisnud Haljala

vana koolimaja oli lammutatud kolhoos sama aasta jaanuaris. Maja esialgne valmimistähtaeg oli 1981. aasta suvi, tegelikult tuli aga ületada tervelt viis uut valmimistähtaega.

1982. aasta jaanuaris peatati maja ehitus kõrgemalt tulnud korraldusega – sotsialistlik põllumajandus vajab juurde tootmishooneid, mitte vaimuteempleid. Maa vajab sõnnikut, mitte soola ...

Võib vaid oletada, kuidas mõõduisid need kurnava positsioonid aastad ühe õblukesena naisterahva jaoks, kes kõigele lisaks oli korduvalt keeldunud NLKP-sse astumast ja kelle terav keel tema jaoks nii mõnegi toonase ukse sulges. Ja samas võib ette kujutada, mida tähendas Aino Paju jaoks 15. veebruar 1985 – tänase Haljala rahvamaja avamispäev. Saabusid kolhoosiaegse Haljala kultuurielu parimad päevad, eeskätt materiaalses mõttes. Aino ise lahkus aga direktori-ametist seoses pensionile minekuga 1990. aasta augustis, tema koha võttis üle Elve Veldi. Ainost sai Haljala kooliraamatukogu juhataja, õpetaja, õpilaste näiteringi juhendaja.

Ja muidugi jätkus tema ülesastumine ülimenuka Viru Marina. Selle populaarse tege-laskuju löi Harry Veldi kunagiste Viru mängude taidluskava tarbeks, ent Mari hakkas märkamatult elama oma elu ja oli oodatud esineja 1980-1990. aastate ajalehevestetes, aga ka televisioonis. Ajastuomane ridade vahelt

Aino Paju (1935-1997)

ütlemine tähendas köielkõn-dimist ning just see tegi Viru Mari rahva seas omaks. Sala-keel sidus. Kuni päris lõpuni ...

Kas suudame eales taibata üheainsa inimese kordumatust?

Kes? Mis? Kus?

OKTOOBRIKUU küsimus: Millist paika Haljalas näete sellel 1930. aastate pildil?
SEPTEMBRIKUU küsimuse vastus: see silt asub endise postkontori akendel (praegune Eleksi maja).

Vastuseid ootame 15. novembriks e.posti aadressil leht@haljala.ee või aadressil Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10 (märksõna „Pildimäng“).

Lugeja kirjutab

Meeldib? Ei meeldi? Miks?

Seda ei juhtu kunagi, et kõik kõigile meeldib, olgu need asjad, sündmused või koguni inimesed. Järgnevad mõtted on seotud käesoleva aasta õpetajapäeva tähistamisega. Päev ise on ju õpetajate ja kasvatajate austamise päev. Kuidas me seda vastu võtsime, kas nautisime ja tundisime rõõmu, et päeva korraldajad andsid parima. Pean silmas päeva seda osa, mis oli ühine Haljala ja Kunda Gümnaasiumi ja lasteaegade õpetajatele, kasvatajatele ning toimus Palmse mõisas.

Kas kõik see ilus, millele oli mõeldud, vastas ootustele? Siit see lähtubki – meeldis, ei meeldinud.

Palmse mõis ise (jätame ajaloo kõrvale) oma kauni ümbrusega, milles põimub looduse poolt antu inimese looduga – pargiteed, palmimaja, roosiaed, puhtad veed, mis voolasid, sügispuud – kas selles ei olnud ilu!

Päeva kõige pidulik osa – Tallinna Muusikakooli noorte kontsert – kas see ei viinud meid välja argipäevast? Juba Haljala Gümnaasiumi direktori kohusetäitja proua Inge Laivi avasõnad – muusika on teraapia – viisid või oleksid pidanud viima sellele lainele – me oleme valmis vastu võtma ilusat elamust. Kui palju me suutsime olla tänulikud?

Kontserdi järel oli võimalus kõndida läbi ilusate ruumide ja jällegi tunda end oodatud külalisenä, kui oma võõrustaja rolli täites noor inimene kohvitassi ja tordilõigu ulatas.

Kõige selle eest me võlgname tänu oma koolide, Haljala ja Kunda Gümnaasiumi juhtkonnale – päevale ilusa sisu loomise eest, ja mõlemale omavalitsusele – materiaalse toe eest.

Olgu need mõtted veel endamisi järelmõteteks: meeldis, ei meeldinud.

Salme Heinla

Kultuurikalender

HALJALA RAHVAMAJA

05.11 kell 18.00 Ukraina lilliputtide tsirkus. Pilet 30.-

06.11 kell 11.00 perepäev.

10.11 kell 11.00 lasteteater Lepatriinu etendus "Matkasellid". Pilet 25.-

13.11 kell 10.00 loovuskoolitus. Nahkehistöö õpituba

13.11 kell 19.00 mardipäeva simman. Tantsuõhtu koos ansambliga Zorbas. Kreeka laulud ja tantsud. Laudade broneerimine tel. 3250444

27.11 kell 10.00 foorum „Mina ja partnerid“.

27.11 kell 19.00 Vana Baskini Teateri küllisetendus "Äärmiselt piinlik". Mängivad: Liina Tennosaar, Raivo Rüütel, Anne Paluver või Kaia Skoblov, Alice Kirsipuu, Veljo reinik, Väino Laes, Ene Järvis, Jüri Karindi.

28.11 kell 15.00 advendiküünla süütamine Haljala kirikus

28.11 kell 16.00 advendikontsert rahvamajas. Mihkel Mattiseni jõulukontsert "Jõulud hinges".

PEREPÄEV laupäeval, 6. novembril kell 11.00-14.00

Haljala rahvamajas

11.00 täiskasvanutele suures saalis loeng "Pere annab väärtused kogu eluks", lektor Gunnar Kotiisen

lastele mängu,- töö- ja õpitoad. Peredel palume kaasa võtta omavalmistatud küpsetised.

KOOGILAAT- müüja määrab tükihinna, tutvustab autorit ja retsepti, võtab kaasa serveerimiseks papptaldrikud ja lusikad. TASUTA TEE

Tule ja täienda oma teadmisi!

Rahvamajas algavad kursused:

Taim- ja loodusravi - 16 tundi, algus grupi täitumisel, kord nädalas, juhendaja Katrin Luke.

Aiandus - 28 tundi, algus grupi täitumisel, kord nädalas, juhendaja Maia Simkin.

Kursused on planeeritud õhtustele kellaaegadele, peale tööd või nädalavahetustel. Kõigil huvilistel palun registreeruda tel. 56463471 või rahvamaja@haljala.ee. Kohtade arv on piiratud. Kursuse hind sõltub osalejate arvust, mida rohkem osalejaid seda odavam on kursuse hind.

L 13.11 PS Troika, pääse 50.-

R 26.11 Hellad Velled, pääse 75.-

R 10.12 Compact, pääse 30.-

L 11.12 Bondband, pääse 30.-

L 01.01 Prominent, sissepääs tasuta!

L 15.01 Paddaway, pääse 50.-

Algus kell 21.00

Lisainfo telefonil 5209156

MerlyniSalong (Haljala Rahvamajas)

E ja K - 16.00-20.00 T ja N. - 11.00-16.00 R - 16.00-20.00

L.P. - Ettetellimisel

Igal teisipäeval ja kolmapäeval

*Kulmude kujundus *Ripsmete värvimine *Kunstripsmete

paigaldus *Maniküür

Merlin Saar 55638184

Õnnitleme vanemaid...

Kaspar Heinla 30.08.2010

Madis Kalda 11.10.2010

... ja sünnipäevalapsi!

96			
Aino Loo	6. november	Pehka	
93			
Leida Valgepea	16. november	Vanamõisa	
90			
Selma Remmik	10. november	Pehka	
88			
Hilja Eesmäe	16. november	Varangu	
85			
Helga-Helen Romet	14. november	Vanamõisa	
Akte Mäekivi	24. november	Haljala	
83			
Kalju Kadarpik	15. november	Aaspere	
82			
Elvi Floren	2. november	Aaspere	
75			
Rein Mooses	20. november	Haljala	
70			
Alvina Strade	15. november	Essu	
65			
Aivi Säask	29. november	Haljala	
Uibo Mägi	30. november	Haljala	
60			
Helmi Tammekand	8. november	Haljala	
Viivi Voorand	18. november	Haljala	
55			
Mart Leppiko	9. november	Sauste	
Linda Adel	16. november	Haljala	
Ain Gutmann	20. november	Auküla	
Arvin Kangust	28. november	Vanamõisa	
50			
Ulvi Künnap	11. november	Aaspere	

Tiit Pohlak

16.07.1948 - 08.10.2010

Ülo Järve

24.02.1936 - 11.10.2010